

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGŁAD.

Monarchya Austriacka. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Turcya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRIACKA.

Sprawy krajowe.

Lwów. 20. lutego. Chociaż listem pasterskim J. E. Arcybiskupa wezwano już kler parafialny i lud prawowierny zanosić do Nieba modły o szczęśliwe rozwiązanie Jej Mości najmiłościwszej Cesarzowej Elżbiety — jednak najprzewielebniejszy JMks. Arcybiskup przy blizkim czasie rozwiązania widział się spowodowanym nakazać prócz tego na tę intencję specjalne codzienne modły we wszystkich kościołach tej Archidiecezyi według następującej kurendy:

Copia Currendae ad omnes Decanos directae dno. 9. Februarii 1855 N. 279.

Commisimus Vobis, Venerabiles fratres litteris Nostris sub die 16 mensis elapsi N. 81. emanatis, ut piae menti Suae c. r. Apostolicae Majestatis Imperatoris Nostri clementissimi satisfaciendo, non solum Ipsi in s. missae sacrificio memoriam habeatis Imperatricis clementissimae brevi enixurae germen, ad solamen popularum sub felici regimine Austriae Principum constitutorum, sed etiam fideles pastores sollicitudini Vestrae commissos ad fundendas eo fine ad Deum preces, omnino excitetis. Quo magis appropinquat isthoc momentum consolationis Nostrae — eo majori premimur angore; quo circa frequentiores ardentioresque ad Numen altissimum debent esse preces, ut hic partus feliciter succedat, Augustissimam Parturientem robore firmet doloresque Illius minuat; — ut incolumis et coelestae letitiae plena suam prolem aspiciat. Perfusos igitur hoc sensu et intimo venerationis cultu erga Augustissimos Regnantes provocamus, ut quotidie usque ad subsequendum et annuntiandum partum specialem per unam horam institutis in Ecclesiis Vestris devotionem — circa quam coram Sanctissimo exposito Litania Lauretana cum precibus ad B. M. Virginem nec non quinque Pater Noster quinque Ave Maria et unum Credo ad intentionem praefatam cum populo dicatis.

(Otwarcie handlu na Dunaju.)

Wiedeń, 14. lutego. Stan handlowy austriacki uzna w tem dla siebie przystępną, że zniesiona została blokada ujść naddunajskich, i że mocarstwa zachodnie uwzględniły przedstawienia c. k. rządu. Według nadesłanych tu doniesień urzędowych mogą teraz naładowane lub nienaladowane okręta pod neutralną banderą tak z czarnego morza zawijać na Dunaj, jako też wypływać z Dunaju na morze i do wszystkich tych portów, które nie są ogłoszone w stanie blokady. Właściciele okrętów i stan handlowy Austrii, a najszerzej stan handlowy w Tryeście otrzyma przeto sposobność sprowadzać do tutejszych lub zagranicznych portów wielkie masy zboża, które po części jeszcze od czasu wybuchnięcia wojny leżą na jego rachunek w szpichlerzach księstw naddunajskich, a w ogóle zawiąże dawne pożyteczne stosunki z owymi okolicami.

Rozumić się samo przez się, że wprowadzanie i wywożenie kontrabandy wojennej przez ujścia Dunaju jest zabronione, i że francuskie i angielskie okręta wojenne, krążące na ujściach Dunaju, będą ściśle w tej mierze prowadzić kontrolę. Możemy mieć zupełną nadzieję, że austriacki stan handlowy korzystając z tej komunikacji morskiej z tureckimi prowincjami nad Dunajem, otworzonej znowu za wstawieniem się c. k. rządu, już ze względu na własną banderę, już w interesie powszechnym powstrzyma się od wszelkiego przekroczenia tego na internacjonalnem prawie uzasadnionego postanowienia.

Anglia.

(Sprawy w parlamencie. — Ministrowie składają przysięgę.)

Londyn, 9. lutego. Wczorajsze posiedzenie izby wyższej rozpoczęło się jak zwykle o godzinie 5tej. Lord Parmure zajął miejsce w najpierwszej ławce ministeryalnej; w następnej ławce, bliżej krótkiej izby, siedzieli Lord Aberdeen i Księżę Newcastle. — Lord Lyndhurst cofnął zapowiedzianą pierwej mocję (nagany kampanii

krymskiej); wprowadzić dałaby się ona zastosować do nowego gabinetu tak samo jak do starego, gdyż w składzie ich dostrzega mowca bardzo małą różnicę, ale ze względu na terażniejsze stosunki uważa on za obowiązek iść w pomoc nowemu rządowi z pobłażaniem i najlepszą nadzieją. *Margrabia of Clanricarde* jest tego samego zdania, i pragnie, by rząd przygotował potrzebne wykazy stosunków w obozie na sesję parlamentu (po wyborach nowych ministrów) dla zapobieżenia nawałowi interpelacji w tym względzie. *Lord Granville* (nowy prezydent rady) zaproponował potem odroczenie izby na tydzień dołączając do tego mnóstwo życzliwych uwag i pocieszających obietnic. O ile jemu wiadomo, nie można żadnego członka którejkolwiek partii obwiniać o brak uczucia dla dobra publicznego, chociaż dają się słyszeć skargi na zbytne przydłużanie przesilenia ministeryum. Co do nowego rządu zaś, będzie on prowadzić wojnę z całą siłą i sprężystością, i pomimo cierpień armii nie trzeba wątpić o sprawie, gdyż Anglia ma niewyczerpane źródła pomocy, a jej sprzymierzeńcy wierni i życzliwi. Potem wyjaśniał *Lord Derby*, dlaczego musiał się wyrzec utworzenia konserwacyjnego rządu. Co do terażniejszego, nader ważnego przesilenia w Europie zrobił tylko tę uwagę, że minister, któryby chciał przywieść do skutku niedostateczny traktat pokoju, naraziłby się na wielką odpowiedzialność; ale nierównie większa odpowiedzialność spadłaby na tych, którzyby o chwilę tylko nad potrzebę przydłużyli zniszczenia wojny. Po nim wspominał także sędziwy *margrabia of Lansdowne* o przesileniu ministeryalnym i o odegranej przytem swej własnej roli pośrednika. *Lorda Palmerstona*, natrafiającego na liczne trudności, zachęcał *margrabia* do niezłomnej wytrwałości, gdyż podług jego przekonania nie chodziło już o to, czy kraj ma otrzymać rząd *Palmerstona*, lecz czy w ogóle otrzyma jaką administrację. Co do niego zaś (*Lansdowne*), pozostał on tylko z niechęcią i jedynie z uczucia obowiązku w gabinetcie. Rząd musi rachować nie tylko na swoich stronników, ale na patryotyzm wszystkich członków w obu izbach. Wkońcu upominając wszystkich do zgody i jedności przedstawiał sędziwy *margrabia* zgromadzeniu, że instytucje reprezentacyjne muszą przebyć teraz swoją próbę ognia. *Lord Malmesbury* wspominał o ostatniej mowie *Lorda Greya*, i zrobił przytem uwagę, że popierana przez *znanego Lorda* reforma w jenerality wywołałaby taki sam system zarobkowości (*joblins*), jaki istnieje w admiralicyi. Armia niezasługuje na zarzut arystokratycznej wyłączności, i niepotrzebuje żadnej reformy, gdyż lista armii dowodzi dostatecznie, że pomiędzy 100 oficerami gwardyi grenadyerskiej tylko 18 pochodzi z rodziny parów. Nowy minister niepowinien dla dziennej wrzawy przedsiębrać zawczesnych nowacy. Na to odpowiedział *Lord Panmure*, że reformy uważa za nieodzowne, chociaż nie może powiedzieć w tej chwili, jakie środki i kiedy je proponuje, jak również w jakim czasie będzie mógł je wykonać. W zawodzie tym może on się poszczycić niejakiem doświadczeniem, gdyż służył 12 lat jako oficer (w pułku szkockim), a 8 lat jako minister wojny (zwany wtedy *Fox Maule*). Na wszelki sposób przyrzeka (minister) najczystsze zamiary; przy mianowaniach będzie miał na względzie tylko zasługę; gdyby zaś nie mógł podolać swemu zadaniu, usunie się natychmiast. *Earl of Roden* życzy *Lordowi Panmure* najlepszego powodzenia i zaleca rządowi odprawienie powszechnego nabożeństwa za pomyślność armii. — Bil względem traktatu rybołówstwa utrzymał się w Komitecie, i izba odroczyła się potem na cały tydzień.

W izbie niższej pytał *Mr. Rich* kanclerza skarbu, czy może przedłożyć ów dokument urzędowy, z którego powziął wyrzeczone niedawno przekonanie, że w Krymie znajduje się jeszcze 28.200 Anglików, (nielicząc majtków, żołnierzy okrętowych i chorych) pod bronią. Kopia takiego dokumentu sprawiłaby największą radość narodowi i izbom. *Mr. Gladstone* oświadcza, że ożnajmiał jedynie to tylko, co mu doniesiono ze strony departamentu wojskowego; zresztą niemówił on, że 28.200 ludzi stoi pod bronią, lecz „że 28.200 ludzi wypełnia obowiązek wojskowy pod Sebastopolem.“ (Oh! oh!) — *Mr. Gladstone* proponuje potem odroczenie izby na tydzień; pułkownik *Sibthorp* protestuje. Izba konstytuuje się w komitet i uchwała 1.600.000 funt. szter. na wydatki marynarki. *Mr. Williams* prosi admirała *Berkeley*, ażeby władzom admiralicyi w portach wojennych zalecił więcej gorliwości w służbie i ludzkości. Do *Plymouth* przybyła niedawno kompania saperów wczesnym pociągami kolei, by odpłynąć ztamtąd do Krymu. Przez cały dzień zostawiono ją bez jedzenia i napoju w dworcu i nic dziwnego przeto, że w końcu, gdy

wieczorem wsiadła na pokład okrętu „Princess Alice“, nastroił ją głód do buntu. Plymouth nie jest przecież w Krymie, w porównaniu z ogromnymi sumami, jakie Anglia poświęca swej armii i flocie, jest hańbą gospodarstwo takie. — Lord *J. Russell* wniósł bil dla poparcia nauk publicznych w Anglii i Walii, z tą uwagą, że pozostawia rządowi dalsze przeprowadzenie tego środka. *Mr. Butt* wywa kanclerza skarbu, ażeby udowodnił swoje podanie, że w Krymie stoi 30.000 Anglików pod bronią, gdyż podług nadesłanych jemu prywatnych doniesień, wynosi liczba żołnierzy zdalnych do służby zaledwie 12.000 ludzi. Nato wszczęła się żywa rozprawa, w której brał udział także Lord *J. Russell*, a mianowicie starał się były prezydent rady wykazać różnicę między urzędowymi i prywatnymi wiadomościami; w tamtych policzeni są wszyscy oficerowie, sierżanci i t. p., w prywatnych zaś tylko same bagnety. Podług zeznania pewnej osoby cywilnej przybyłej z Krymu jest główna siła armii zupełnie gotowa do walki. W końcu bronił naczelnego wodza Lorda *Raglanda* przeciw zarzutom „zuchwałej i wyuzdanej prasy“. *Mr. S. Wortley*, *Mr. V. Hercourt* i *Mr. G. Dundas* zapewniali, że z armią nie jest tak źle, jak utrzymują niektórzy, a kanclerz skarbu upraszał o ostrożność i uwagę w każdej mierze, gdyż takie pogłoski pesymistów mogłyby narobić wiele złego.

Na dzisiejszem południowem posiedzeniu izby niższej rozpisano nowy wybór za New-Windsor, którego reprezentant Lord *Charles Wellesley* przyjął posadę przy dworze królewskim. Admirał *Berkeley* zaprzeczał wszelkie podania Sir *Charles Napiera* w *Mansion House*; Sir *Charles Napier* nieotrzymał ani nagany ani dymisy i miał co do swych działań zupełnie wolne ręce. Postępowanie Sir *Napiera* wywrze niekorzystny wpływ na młodszych oficerów i jest w każdym względzie pożałowania godne. Na wniosek *Mr. Wilsons* przyzwolono 2 miliony f. szt. z funduszu ukonsolidowanego długu za rok służbowy, kończący się z 5tym maja 1855. Potem odroczyła się izba do przyszłego piątku.

Na wczorajszem posiedzeniu tajnej rady w Windsor składali przysięgę Lord *Granville*, *Mr. Herbert* i Lord *Pannure* jako członkowie nowego ministerium, a *Mr. Henry Fitzroy* jako członek tajnej rady Jej król. Mości. Potem mieli Lordowie: *Palmerston*, *Granville* i *Pannure* audyencyę u Jej Mości Królowej i byli przypuszczeni do ucałowania ręki. Wszyscy obecni ministrowie, w których gronie znajdowali się także Lord *Landsdowne*, *Mr. Gladstone*, *Viscount Canning* i Sir *C. Wood*, powrócili potem osobnym pociągiem kolei do Londynu. (W. Z.)

Francya.

(Obóz pod miastem Metz. Pogłoska jakoby Cesarz obejmował sam dowództwo.)

Według doniesień dziennika *Indep. de la Moselle* z 9. b. m. staną na obozem pod Metz 100.000 do 120.000 żołnierza; w obozie tym będzie też i główna kwatera. Dziennik pomieniony utrzymuje nawet, że Cesarz objąć ma osobiście dowództwo naczelné i że w Nancy urządzają już dlań pałac należący niegdyś do króla *Stanisława*. — Słychać zresztą, jakoby oficerowie sztabowi w Metz otrzymali rozkaz do wytyczenia w pobliżu tego miasta obozu dla 110.000 żołnierzy.

(Bal we Dworze. — Projekt podatku zbytkowego. — Miesięczny wykaz banku.)

Paryż, 10. lutego. *Moniteur* nadmienia, że generał hrabia *Crenneville* i generał baron *Wedell* byli na balu w *Tuileryach*. Donosi następnie, że Cesarz i Cesarzowa zowiedzieli wczoraj pałac przemysłowości i przeznaczone na powszechną wystawę gmachy poboczne, gdzie byli przyjmowani przez ministra państwa, jeneralnego komisarza wystawy, generała *Morin* i zarządców. Cesarz wyraził się z pochwałą dla pana de *Rouville* za wykonanie dzieła.

Więcej niż 15.000 osób ubiegało się o wstępne bilety na bal, który się odbędzie dnia 17. w ratuszu. *Moniteur* ogłosił, że lista biletów jest zamknięta i że musiano odmówić 6 do 7000 osobom ubiegającym się o bilety.

Municipalna komisya departamentu *Sekwany* zezwoliła na potrzebne pieniądze przy nowej organizacji sierżantów miejskich i zgodziła się na projekt podatku od psów i powozów zbytkowych, który ma być temi dniami prawodawczemu ciała przedłożony.

Według miesięcznego wykazu banku Francji powiększył się jego zasób metalu (teraz 422 $\frac{3}{4}$ mil.) o 49 $\frac{1}{4}$, dyskonto o 15 $\frac{1}{2}$, a bieżące rachunki skarbu o 48 milionów, podczas gdy obieg banknotów (teraz 637 mil.) zmniejszył się o 13 $\frac{3}{4}$ milionów.

Szwajcarya.

(Ochotnicy do legii francuskiej przybywają.)

Berna, 10. lutego. Piszą do dziennika *Frankf. Post. Ztg.* Napływ ochotników do francuskiej legii cudzoziemskiej jest bardzo znaczny i zapewne powiększy się jeszcze, jeżeli jak donoszą, generał *Ochsenbein* przeniesie główną kwaterę swą do *Besançon*. Majorowi *Eichelbrennes* z *Pruntrutu*, który wystąpił ze sztabu berneńskiego, poruczono utworzenie kompanii juraskiej. Pułkownik *Gehret*, jeden z najdzielniejszych instruktorów wojskowych w Szwajcaryi, otrzymał i przyjął stopień pułkownika w francuskiej legii cudzoziemskiej. (Wien. Ztg.)

Włochy.

(Traktat między Toskanią i W. Brytanią.)

Monitore Toscano z d. 9. b. m. ogłasza traktat zawarty między Toskanią i W. Brytanią, według którego obustronni poddani i okręta mają równe prawa w obydwóch państwach i na wspach jónskich względem żeglugi wybrzeżnej. W trzecim artykule tego trak-

tatu powiedziano, że należy go uważać za dodatek do angielsko-toskańskiego traktatu nawigacyjnego z d. 5. sierpnia 1847.

(Abld. W. Z.)

Niemce.

(Konferencya względem organizacji wojskowej.)

Zebrana teraz w Hanowerze komisya wojskowa złożona z oficerów wszelkiej rangi naradza się mianowicie nad nową organizacją infanteryi, a w szczególności nad tem, czyli zaprowadzony na wzór pruski podział pułków ma być zatrzymany, lub czyli lepiej byłoby wrócić do formowania batalionów. — Oficerowie, którym poruczono zakupywanie koni udali się już na prowincye i codziennie przybywa znaczna liczba zakupionych koni, zwołano także artylerję i pociągi. (A. B. W. Z.)

Turcya.

(Pocztą konstantynopolska. — Riza Basza i Sadyk Bey przybyli. — Pożar. — Chosrew Basza umarł. — Falszerzow monety ujęto. — Potoczne.)

Parostatek „Italia“ przybył do Tryestu z Lewanty. Na pokładzie jego znajdował się Riza Basza z Ali i Sadykiem Beyem.

Doniesienia z Konstantynopola sięgają po d. 5. b. m. W nocy z 1. na 2. b. m. wybuchł pożar w zbrojowni u złotego rogu izniiszczył znaczne francuskie zapasy żywności. Chosrew Basza umarł w 95 roku życia.

Doniesienia z Krymu są mniej ważne. Jenerał *Canrobert* miał przy forpocztach rozmowę z *Osten-Sackenem*.

Do Smyrny przybyła d. 7. b. m. fregata *Schwarzenberg*. Areosztowano bandę falszerzy monety złożoną po największej części z Neapolitańczyków. Jeneralny konsul Holandyi p. *Leneppe* umarł. (L. k. a.)

(Poskromienie rozbójników na pograniczu krajów państwa austriackiego.)

Konstantynopol, 28. stycznia. Od dawna już, pisze *Jour. de Const.* uwijały się formalnie uorganizowane bandy zbrojeckie tak w okręgu obudwu banalnych pułków pogranicznych i pułku likańskiego, jako też z drugiej strony w Krupie i innych nahiach Bosnii, i zagrażały w najwyższym stopniu bezpieczeństwu tamtejszych okolic.

Jako dowódców tych band wymieniano Michała *Tadicha*, *Stanisa Dosen*, *Gerga Matodina* i *Labusa*, z których dwaj pierwsi przewodzili przy zrabowaniu młynarza i obywatela *Siebera Petriny*, przy zamordowaniu leśniczego *Wasyla Dimitrowich* w *Piescenii* w okręgu 1go banalnego pułku pogranicznego, i przy zrabowaniu c. k. dyliżansu w pobliżu *Bedniku*.

Gdy jednak użyte ze strony c. k. rządu rozliczne i usilne środki, między innemi nawet kompletny batalion wysłany dla ścigania zbójców, nałożona na głowę *Tadicha* suma 1000 zr. i t. p. nie doprowadziły do pojmania złoczyńców, którzy zawsze znachodzili przytułek i schronienie na terytoryum Bośnii, postarano się w Konstantynopolu za pośrednictwem c. k. ministerstwa spraw zewnętrznych i internuncyatury austriackiej o należytą pomoc ze strony wysokiej Porty, i jeneralny gubernator Bośnii otrzymał rozkaz od swego rządu zapobiedz stanowczo tym zdrożnościom zagrażającym coraz bardziej bezpieczeństwu obustronnych granic.

Dla obmyślenia i wykonania potrzebnych w tej mierze środków wysłano nadzwyczajnego komisarza *Kiaję* namiestnika, *Ratiba Effendi* do *Bihachu*, gdzie też ze strony c. k. austr. rządu przybył podpułkownik 2go banalnego pułku pogranicznego, *Eugeniusz Lazich* w towarzystwie c. k. orientálnego tłumacza, *Emila Wickerhausen*.

Wszyscy rabusie, którzy pod dowództwem *Tadicha* i *Dosena* mieli udział w wspomnianych większych rabunkach i w ogóle od kilku lat tak w okręgu obudwu banalnych pułków pogranicznych jako też w pogranicznej części Bośnii prowadzili niecne swe rzemiosło, zostali dzięki ułożonym i sprzężycie wykonanym środkom pochwytani i częścią w Bośnii częścią zaś na terytoryum austriackiem uwięzieni. Również pojmano mnóstwo złodziei, ukrywaczy i pomocników wszelkiego rodzaju, których liczba w samych więzieniach bihackich prawie 300 dochodzi.

Co najgłówniejsza jednak udało się także pojmać sławnego herszta *Michała Tadicha*, który w lesie dubowickim w pobliżu wsi *Małej Ruiski* w *Nahii Krupskiej* poległ po całonocnej walce z patroliem tureckim, a jeden z jego najwierniejszych spółników, imieniem *Iwan Kalanja*, dostał się wprawdzie ciężko raniony ale żywy jeszcze w ręce sprawiedliwości. Głowę *Tadicha* przysłano do *Bihachu* dla sprawdzenia identyczności osoby. (W. Z.)

Z teatru wojny.

(Doniesienia z obozu francuskiego.)

Courier de Marseille ogłosił list pewnego oficera armii oblężniczej pod *Sebastopolem* z dnia 23. stycznia, który zawiera następujące podania: „Mamy tu żywności na cały kwartał, i codzień dochodzi nas okrętami prowiant wszelkiego rodzaju. Nasi ludzie mają ciepłą odzież, każdy żołnierz otrzymał kozuch, sukienne kamasze po kolana, sukieny płaszcz z kapuzą i dużą czapkę turecką; oficerowie otrzymali gratis płaszcz podszyty futrem, także kamasze i czapkę jak żołnierze. Otrzymujemy polne racye podobnie jak szeregowy, to jest pekielfleisz, ryż, suchary, cukier i kawę; tylko dwa razy na tydzień mamy świeże mięso, chleb i wino; ale w *Marsylii* i *Toulonie* zakupiono wielkie prowizye, które przynajmniej na dwa miesiące nam wystarczą. Mamy do walczenia tylko z zimnem, które od kilku dni jest bardzo dojmujące. Co czwarty dzień jesteśmy na straży, a w nocy musimy nieustannie biegać, ażeby sobie nóg nie

poodmrażać. Przytem musimy ciągle dawać baczność, już dla utrzymania w czujności ludzi, już dla zapobieżenia napadom. Zalecono nam jak najmocniej, nie oddalać się od naszych ludzi, zwłaszcza w nocy. Rosyjanie biją się dobrze; w Sebastopolu stawia dzielny odpór. We Francyi wyobrażają sobie w ogóle, że zdobycie Sebastopola jest łatwą rzeczą; mylą się. Przeszło 2000 dział znajduje się w tem mieście. Dlatego szturm jest prawie niepodobieństwem. Ja sądzę nawet, że wcale o tem nie myślą. Ileż to jenerałissimus pokaze się przed wojskiem, zawsze żądają szturm. Roztropność zmusza jenerała powściągać natarczywość swoich żołnierzy. Wyłomy są gotowe, ale gdyby szturm przypuszczono, nie uszedłby ani jeden człowiek, choćby nawet kolumny z 50.000 ludzi się składały. Przedewszystkiem potrzeba plac zupełnie otoczyć i przeszkodzić przybywaniu posiłków, które nieprzyjaciel może ściągnąć z północnej strony. To następuje w teraźniejszej chwili. Omer Basza wylądował w Eupatorii w 30—40.000 ludzi. (Sam Basza jeszcze nie przybył.) Armia ta jest przeznaczona zająć gościniec od Symferopola do Sebastopola. Tym sposobem będzie ten plac odcięty, a wtedy rozpoczniemy ze wszystkich stron ogromny ogień, przeczco, jak się spodziewamy, będzie miasto zmuszone poddać się. Rosyjanie dają po całych nocach ognia do przekopów; Francuzi i Anglicy nie bardzo na to odpowiadają. Czekamy jeszcze kilka dni, a potem wyprawimy im piękną muzykę. Co dzień wysyłamy rekonesanse, dla dowiedzenia się gdzie stoi armia księcia Menzykowa. Nie widać nikogo. Z temwszystkiem będzie nakoniec zmuszona pojawić się i pospieszyć w pomoc Sebastopolowi, a wtedy będzie stoczona wielka bitwa, na którą z niecierpliwością czekamy. Obozujemy pod namiotami, a nie w barakach, jak mówią dzienniki we Francyi. Panowie dziennikarze opowiadają przy kominku, że cała armia mieszka w barakach, podczas gdy my pod płóciennymi chatami zimno cierpimy. Musimy niejedno znosić, a jednak duch wojska jest doskonały; żołnierze domagają się tylko wystąpić na nieprzyjaciela; wkrótce będziemy mieć sposobność poprowadzić ich w ogień.“

(Stan armii angielskiej.)

„Daily News“ zawiera następującą korespondencję z obozu lekkiej dywizji z dnia 19. stycznia: Pojawił się niejaki ruch w sztabie, i lord Raglan sam dał się widzieć w różnych stronach; ale niedogodności są nazbyt wielkie, ażeby im można spieszo zaradzić. Mamy w samej lekkiej dywizji więcej niż 1200 chorych. Słyszę z niezawodnego źródła, że nasza armia jest teraz zredukowana na 11000 zdalnych do boju ludzi, a liczba jej zmniejsza się jeszcze codziennie. Istotnej liczby chorych nie ogłaszają w ojczyźnie, a to się dzieje dla tego: Każdy regiment ma pewną liczbę namiotów szpitalnych, około 5 lub 6. Tam się dostają złożeni ciężką chorobą, i tych zamieszkają regularnie na liście i zapisują jako stan chorych regimentu, ale potem są także liczni inni, którzy dla przygodnych słabości, dla biegunki lub okulawienia stali się niezdolni do służby. Ci mają prawo do szpitalu i otrzymują radę od lekarzy i medycynę, jeżeli się stan ich pogorszy, dostają się także do wymienionych namiotów, a jeżeli się polepszy, wstępują znowu w służbę, ale zawsze aż po niejakiem czasie urlopu. Otóż o tych nie ma wzmianki na listach. Tak tedy minister wojny może mówić w domu, że w pewnym pułku jest tylko 50 chorych, podczas gdy w samej rzeczy było podobno dwa lub trzy razy tyle niezdalnych do służby. Oto jest jeden z powodów niedokładności podań urzędowych. Bądź pan przekonany, że nasze ocalenie zależy od nacisku na lorda Raglan zgóry, ażeby się ocknął i doglądał, czyli wyżsi oficerowie czynią swoją powinność. Dotychczas panowało wszędzie niedbalstwo, dlatego panuje teraz wszędzie zamieszanie. W naszej dywizji samej można liczyć codziennie 12 do 16 przypadków śmierci. Niemożemy naszych chorych dosyć spieszo odstać, w krótkim czasie słabną tak dalece, że nie są w stanie dosiąść konia, ażeby na koniach kawalerii albo na mułach francuskich do Bałakławy się dostać. Ciągłe zbywa nam na paliwie, i bardzo trudno znaleźć chrustu, gdyż śnieg leży jeszcze gdzieś niedługo na kilka stóp wysoko. Dwie z naszych kompanii nie miały w tym tygodniu przez 4 dni nic gotowanego w ustach; musiały żyć sucharami, a niektórzy jedli nawet surowy pekelfleisz wieprzowy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 18. lutego. Litogr. koresp. austr. pisze: *Journal de St. Petersburg* zawiera manifest cesarski z d. 10. lutego, którego treść następująca: Cesarz usiłuje bronić bez walki praw całego Chrześcijaństwa wschodniego, dlatego przyzwolił na układy o pokój. Uzbrojenia nieprzyjacielskie zmuszają go pomnożyć środki obronne użyczone mu od Opatrzności. Ufając w łasce Boga i miłości swych poddanych, nakazuje według regulaminu specjalnego organizację powszechną milicji państw.

Londyn, 17. lutego. Według *Globe* odwołuje się cokolwiek podróż lorda Russell do Wiednia dla słabości jego. — Urzędownie ogłoszono, że admirał Dundas mianowany w miejsce Napiera.

Na posiedzeniu izby niższej wspomnieli Palmerston o utworzeniu gabinetu; wyliczał zamierzone reformy w administracji wojennej i oświadczył, że lord Russell uda się na Paryż i Berlin do Wiednia; idzie o zaszczytny pokój lub gorliwą wojnę; życzył, by parlament zaniechał mocy Roebucka, czemu się Disraeli i Roebuck sprzeciwiali. Na posiedzeniu komitetu względem budżetu floty oświadczył Graham, że marynarka będzie pomnożona o 6000 majtków i 500 chłopców, tudzież że ma być pomnożona liczba parostatków

czarnego morza i że flota bałtycka będzie się składać z samych parostatków. Lyons zwrócił uwagę, że może będzie potrzeba zniszczyć Odesę.

W izbie wyższej oświadczył lord Panmure podobnie jak lord Palmerston w izbie niższej.

Paryż, 16. lutego. Pogłoska o wyjeździe Cesarza utrzymuje się.

Berlin, 17. lutego. Wczorajsza *Kreuzzeitung* pisze, że wiadomość o powszechnem uzbrojeniu milicji w Rosji jest prawdziwa i dodaje, że uzbrojenie takie odbyło się tylko w r. 1812, a zasadza się teraz na groźnym stanowisku i malej skłonności mocarstw zachodnich do układów.

Bruksela, piątek. Minister spraw zewnętrznych odpowiedział w izbie deputowanych na interpellację. Nic jeszcze nienastąpiło coby mogło spowodować Belgię połączyć się z mocarstwami zachodnimi; jej neutralność zasadza się na interesie Europy i prawie narodów.
(L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 20. lutego. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył tylko 48 sztuk wołów, mianowicie przypędził Sal. Keller z Lesienic 24 sztuk, Mojżesz Lebenkopf ze Stryja 10 sztuk i Jakób Honig z Rozwadowa 14 sztuk. Całą ilość sprzedano na potrzeby miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 12¼ kamieni mięsa i 1 kamień łożu, 162r.30k.; sztuka zaś, którą szacowano na 14¼ kamieni mięsa i 2 kamienie łożu, kosztowała 225r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 20. lutego.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	55	6	—
Dukat cesarski	6	1	6	4
Półimperyal zł. rosyjski	10	18	10	21
Rubel srebrny rosyjski	2	—	2	1½
Talar pruski	1	56	1	58
Polski kurant i pięciozłotówka	1	26	1	27
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	96	10	96	45
Galicyjskie Obligacje indem. bez kuponów	75	23	75	37
„ „ „ z kuponami od 1. listop. 1854	75	55	77	10

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 20. lutego 1855.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po m. k.	—	—
„ sprzedał „ 100 po „ „	—	—
„ dawał „ za 100 „ „	—	—
„ żądał „ za 100 „ „	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 16. lutego.

w przecięciu

Obligacje długu państwa 5½%	za sto	82 82½	82½
detto pożyczki narod. 5½%	„	85½ 1¼ 1¼	85½
detto z r. 1851 serya B. 5½%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą 5½%	„	92	92
Obligacje długu państwa 4½%	„	71	71
detto „ 4½%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą 4½%	„	63½	63½
detto „ „ 3½%	„	—	—
detto „ „ 2½%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	„	—	—
detto „ z r. 1839	120	120	120
detto „ z r. 1854	106½ 1¼ 1¼	106½	106½
Obl. wiedz. miejskiego banku 2½%	—	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5½%	100	100	100
Obl. indem. Niż. Austr. 5½%	81	81	81
detto krajów koron. 5½%	73 76½	75	75
Akcyje bankowe	1005 1002 1000	1002	1002
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	—	—
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	1875 1900	1895	1895
Akcyje kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—	—
Akcyje kolei Budzińsko-Lineko-Gmundzkiej na 250 złr.	—	—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	537	537	537
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	—	—	—
Galicyjski listy zastawne po 4½% na 100 złr.	—	—	—
Renty Como	—	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 16. lutego.

w przecięciu.

Amsterdam za 100 holl. złotych	166	106 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	128½ 128	128½ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24½ fl.	127½ 1¼ 127	127½ 3 m.
Genoa za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	94½ 1¼ 94 94½ l.	94½ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12-27 26 26 l.	12-26 2½ m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	126	126 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	2 m.
Paryż za 300 franków	150 150 l.	150 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	31 T. S.
Cesarskie dukaty	—	31 Agio.
Ducaten al marco	—	Agio.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedz. d. 17. lutego o pół do 2. po południu.)

Ces. dukatów sępiłowanych agio 32½. Ces. dukatów obrączkowych agio 32. Ros. imperyały 10.14. Srebra agio 27½ gotówką.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 20. lutego.

Obligacje długu państwa 5⁰/₁₀₀ 82³/₈; 4¹/₂ 0/0 —; 4⁰/₁₀₀ —; 4⁰/₁₀₀ z r. 1850 — 30⁰/₁₀₀ —; 2¹/₂ 0/0 — losowane obligacje 5⁰/₁₀₀ —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 121³/₄. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcje bank. 1005. Akcje kolei półn 1905. Głównickej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie 264. Dunajskiej żeglugi parowej 538 Lloyd 550. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akcje niż. austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. — Augsburg 128¹/₄ l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 127¹/₂ l. 2. m. Hamburg 94¹/₂ l. 2. m. Liwuraa — l. 2. m. Londyn 12.28. 3. l. m. Medyolan 126¹/₄. Marsylia —. Paryż 150. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. —. Pożyczka z roku 1851 5⁰/₁₀₀ lit. A. — lit. B. — Lomb. —; 5⁰/₁₀₀ niż. austr. obl. indemn. 74¹/₄; innych krajów koron. —; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 108¹/₂. Pożyczka naropowa 85¹⁵/₁₆.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 19. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	326.17	— 11.5°	83.3	półn.-zach. słab.	pochmurno
2 god. pop.	326.67	— 9.5°	73.7	północny „	„
10 god. wie.	327.69	— 11.7°	82.8	półn.-zach. „	„

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. lutego.

Hr. Lanckoroński Stans, z Komarna. — Hr. Borkowski Alex, z Winnik. — Hr. Humnicki Jan, z Rozpucia. — Hr. Dzieduszycki Juliusz, z Sambora. — PP. Poten Fryd., z Łahodowa. — Biliński Felix, z Olszanki. — Gottlieb Ant., z Liweza. — Strzelecki Eug., z Wyrowa. — Dr. Seelig Ernest, c. k. radca namiestnictwa, z Sambora.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. lutego.

Br. Błażowski Krzyst., do Złoczowa. — PP. Madejski Maryan, do Romanowa. — Stankiewicz Stefan, do Podlisk. — Wagner Marcin, c. k. radca kameralny, do Rzeszowa. — Jaworski Józef, do Kobelnicy.

T E A T R.

W piątek: dnia 23. lutego (z uchwaleniem Abonamentu).

Przedostatni koncert dramatyczno-wokalny

Pani Rywackiej,

pierwszej śpiewaczki opery Warszawskiej, oraz komedia w 2 aktach z francuzkiego.

„Małżeństwo z Rozkazu Napoleona“

i komedia w 1 akcie z niemieckiego,

„Niezgody Domowe.“

Program koncertu:

Po akcie 1. Scena i aria z chórami z opery Verdeggo „Nabuccodonosor.“ (Słowa w języku włoskim.)

„ 2. Pani Rywacka i p. Köhler wykonują w kostiumach następujące śpiewy z opery Donizettiego „Lucia z Lamermooru“: Aryę z aktu 1go odśpiewa pani Rywacka, aryę z tegoż samego aktu p. Köhler, Duet z aktu 2go pani Rywacka i p. Köhler. (Słowa w języku polskim.)

„ 3. Mazur „Tyś niewierna,“ melodia kompozycji p. Nowakowskiego, członka towarzystwa harmonicznego w Warszawie; poezya p. Komorowskiego — odśpiewany na dwa głosy przez panią Rywacką i p. Köhlera.

(Orkiestrą dyrygować będzie pan Szlagórski, zaszczytnie przewodniczący niegdyś byłej operze polskiej w Krakowie, a obecnie stale angażowany dla naszej sceny.)

Początek o 7, koniec przed 10.

K R O N I K A.

Drugi Bal Namiestnikowski.

Dzień 17 lutego przydał znowu piękna kartę w rocznikach karnawału tutejszego. Ich Excellency JWW. Namiestnikowstwo zaszczyteli zaprosinami na Bal około 450 osób, dostojników koronnych, szlachty, wyższych urzędników, jenerality, duchowieństwa i obywatelstwa lwowskiego.

Poprzedzający czwartkowy wieczór tak zwanej recepcji był niejako wstępem do najświetniejszego Balu, i jawnym tylokrotnie powtarzającym się wyrazem czci dla Jego Excell. JWW. Namiestnika. Znanie obszerne sale zaledwie mogły pomieścić wszystkich, którzy tam w jednym stawili się zamiarze — okazania uczuć swoich. I tym także razem ucieszeni zostali JWW. Namiestnikowstwo łaską Jego Cesarzewiczowskiej Mości Najj. Arcyksięcia Karola Ludwika, który o zwyczajnej godzinie recepcji wśród zgromadzonego towarzystwa ukazać się raczył, by dostojnemu Naczelnikowi kraju objawić ujmującą Swą przychylność, i oraz i zaszczycić wszystkich tam znajdujących się. Gdy zebranych przyjmowano herbata, cukrami, chłodnikami i t. p., Jego Cesarzew. Mość pozwolił do stołu, u którego raczył zająć miejsce, przyzwać JO. Eleonorę Ks. Jabłonowską, JWW. hr. Badeniewą i Sewerynową hr. Duninową Borkowską, tudzież JExcell. JWW. jenerała hr. Schlicka, JW. jenerała barona Henigstein i JW. Kazimierza hr. Krasickiego. Ożywiona przyjemna konwersacya w mnogich kołach trwała parę godzin, gdy Sam nawet Najj. Arcyksiążę późno dopiero pożegnał JWW. Gospodarstwa.

Jeżeli ów wieczór był nader świetnym, coż powiedzieć o Balu danym d 17? Sala wielka i wszystkie oboczne komnaty tętnęły tem życiem uroczem, jakie wład zdoła jedynie uprzejma gościnność z dobrym gustem złączona, o czem każdy uczestnik zabawy, ujęty urokiem wesołych chwil dziś w żadnej mierze zamilczyć nie może. Dziwne cię bowiem dzisiaj owładło uczucie! Chociaż znane ci przekroczyłeś progi, przyniosłszy przypomnienie swobodnie nawet niedawno spędzonego wieczora, choć znane serce Gospodarza znanym cię powitało głosem, choć oko twoje po większej części na znanych spoceło licach; uroczystą wszakże zda ci się obecna chwila. Może dlatego, że oczekiwany Gość Najdo stojniejszy, który od roku na ziemi naszej zamieszkał, ujawszys wszelkiego mieszkanka dobrocią i przychylnością, w krótkim czasie, choć, jak się tego spodziewać śmiemy, nie nadługo, opuścić przedsięwziął mury miasta tego. Żywy dowód i pewny zakład łaski cesarskiej zadzierzgnął silniej węzeł poddańczej miłości między nami a Monarchą: wzór najwznioślejszych cnót Najjaś. Rodu Habsburskiego przywiązał serca wszystkich do Siebie! Zład zaiste dzień dzisiejszy wybitniejszej nad inne jest cechy, bo prócz że jest sposobnością do oznaki poważania c. k. Namiestnika, jest nią oraz do pożegnania wielbionego Cesarzewicza.

W jednej chwili — było to trzy kwadransy na 9tą — zwróciły się oblicze wszystkich ku otwartym podwojom Wielkiej Sali. Ich Excell. JWW. Namiestnikowstwo wprowadzili Dostojnego Arcyksięcia wchodzącego w towarzystwie szambelana swego. — Jak gdyby iskrą elektryczną rozjaśnione oczy wszystkich posłały Jego Cesarzew. Mości, i odebrały odeń powitanie. — Arcyksiążę pomówiwszy łaskawie z wielu osobami, raczył ku pokrzepieniu przyjąć herbatę wspólnie z Jej Excell. Namiestnikową i JWW. Zaleską, h. Gubernatorową tych królestw, Gorajską Strażnikową kor., i Prezesową Strojnowską.

Poczem za danem hasłem zabrzmiała huczna muzyka. Najj. Gość zagaił z Jej Excell. JWW. Gospodynią Domu Bal walcem, w którym wirowały wartkie niezliczone pary. Następnie z programem szły po sobie używane tańce. Jego Cesarzew. Mość zaszczycił udziałem swoim w kadrylu JW. Namiestnikowę, w walcu JW.

Zofię hrabiankę Lewicką, w mazurze JW. Maryę hrabiankę Karnicką, znowu w walcu JW. bar. Hornstein, znowu w kadrylu JW. Włodzimierzową hr. Russocką, w kadrylu potrzenie W. Malwinę Korytowską, i znowu w mazurze JW. Wandę hrabiankę Borkowską.

Rozochocione towarzystwo, szczerząc się pamiętnym zaszczytem iż na czele piaszących gron widziano zawsze prawie N. Arcyksięcia, nie czuło nawet potrzeby wypoczynku; owszem w koło kwitnących młodością biesiadników porwała rażna ochota niejednego z dawniejszych czasów zapasnika: składali oni i teraz należą wesołości ofiarę w zwinnych tańcach, z których niegdyś jako koryfeje po najpierwszych słynęli salonach, i zaprawdę i dzisiaj nawet nie ustąpili nikomu młodszemu w mistrzowskich zapasach.

Około 1¹/₂ god. J. Excell. Namiestnik użył praw Gospodarza, gdy czyniąc przerwę w tańcach prosił gości do kolacji. Najj. Arcyksiążę przyjął miejsce przy stole, do którego wezwano Ich Excell. JWW. Namiestnikowstwa, hrabinę Lewicką, Edwardową hr. Duninową Borkowską, Michałową hr. Baworowską i W. Korytowską; tudzież JWW. jenerała hr. Feigel — Kajetana hr. Karnickiego i Józefa Gorajskiego.

Po kolacji znowu zabawa rozwinęła się w najpiękniejszą. Najj. Arcyksiążę raczył uczestniczyć jeszcze w kadrylu z W. Wojczyńską i w kotylionie z JW. Sewerynową hr. Duninową Borkowską.

Dzień dopiero biały położył kres wdzięcznej ochocie, gdy już i Jego Cesarzew. Mość dobrze po god. 5. pożegnał JWW. Gospodarstwa i niezmordowane w zabawie towarzystwo.

Jeżeli zawsze trudno było spośród wykwinnych toalet damskich dać niektórym pierwszeństwo, tedy zwiększona ta trudność dnia dzisiejszego, gdy wszystkie stroje były prawdziwie bardzo pięknymi. Nie mogąc wszystkich wymienić, poszczególniamy przynajmniej niektóre: — najozdobniejszych były:

1. Suknia Jej Excell. JW. hr. Gołuchowskiej biała en tule d'illusion, o czterech tunikach, złotemi muszkami narzucona, z szlarkami zwanymi ruches, z białą bretelles białą ze złotem. Naszyjnik brylantowy. Na głowie girlanda cache-peigne z piór białych winogronami złotemi przeplatanych.

2. Suknia JW. Edwardowej hr. Duninowej Borkowskiej biała z materyi pou-de-soie, o trzech falbanach złotem i pelą kolorową przerabianych. Na głowie girlanda z liści zielonych.

3. Suknia JW. Włodzimierzowej hr. Russockiej żółta z mory gockiej w dereń, ozdobna koronkami z białą, bretelles zwaną, spiętą kwiatami i brylantami. — Na głowie girlanda z bratków ze złotem, związana bukietem brylantowym.

4. Suknia JW. Sewerynowej hr. Duninowej Borkowskiej niebieska krepową o trzech falbanach w złote desenie. Na głowie girlanda z białych kwiatów z wmiśzanem złotem.

5. Suknia W. Heleny Turkullówny biała gazowa z falbanami w desenie pasowe. Nagłowie cache-peigne z róż pasowych.

6. Suknia JW. bar. Hornsteinowej różowa tule d'illusion z tunikami, słomką haftowana, spięta bukietami także słomkowemi. — Na głowie cache-peigne z kwiatów różowych.

Do najpiękniejszych możemy śmiało także policzyć suknie i w ogólności cały strój JWW. Michałowej hr. Baworowskiej, Maryi hr. Karnickiej, Zofii hr. Fredrowej i WW. z P. Ederów Nikorowiczowej i Malwiny Korytowskiej.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 8. Rozmaitości.

Główny Redaktor M. Szreniawa Sartyni.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.